

ROLEX

MICHELSSEN
 ÚRSMÍÐIR SÍÐAN 1909
 Laugavegur 15 - 101 Reykjavík - 511 1900 - www.sviss.is

MARKAÐURINN

Sögurnar... tölurnar... fólkíð...

Græna prentsmiðjan
 GUDJÓNÓ
 VISTVÆN PRENTSMÍÐJA
 Sími 511 1234 • www.gudjono.is

Miðvikudagur 7. október 2009 – 26. tölublað – 5. árgangur

Veffang: visir.is – Sími: 512 5000

visir

Ný krabbategund
 Matarmikill grjótkrabbí finnst við Ísland

Verðbréfamarkaðir
 Uppsveifla í Bandaríkjunum og Japan

Skúli Mogensen í Oz
 Polinmæði mikilvæg í frumkvöðlastarfi

Bankinn tók Húsasmiðjuna

„Ástæðan fyrir þessu eru erlendu lánin sem voru tekin við kaup á Húsasmiðjunni árið 2005. Gengishrunið hefur haft neikvæð áhrif. Við erum í skilum en eiginfjárstaðan er neikvæð,“ segir Steinn Logi Björnsson, forstjóri Húsasmiðjunnar. Eignarhaldsfélagið Vestia tók félagið yfir á aðalfundi Húsasmiðjunnar í gær.

Vestia er dótturfélag Landsbankans sem heldur utan um eignir sem bankinn hefur tekið yfir.

Steinn Logi áréttar að þetta hafi verið ákveðið í kjölfar skila á ársreikningi.

Eigendur Húsasmiðjunnar voru SPV, dótturfélag Byrs, sem eignaðist hlutinn við yfirtöku á Primusi, félagi Hannesar Smárasonar í fyrra, Hagar, móðurfélag Hagkaupa og fleiri verslana, og Saxsteinn, dótturfélag Saxbygg sem er í skiptameðferð.

Örlánavefur opnaður

Uppspretta heitir nýtt lánaufyrirgreiðslufyrirtæki sem hafið hefur starfsemi. Á samnefndum vef, uppspretta.is, er höfð milli-ganga um að veita fólki og fyrirtækjum svonefnd örlán.

Á vefnum eru leiddir saman lántakendur og -veitendur, en lánin eru á bilinu 50.000 til 3.000.000 króna. Lánstími getur verið að lágmarki einn mánuður og að hámarki 36 mánuðir.

Í tilkynningu segir að mikil áhersla sé lögð á gagnsæi upplýsinga og með hverri umsókn fylgi lánshæfi lántakanda, jafnframt er hægt að spyrja lántakanda spurninga áður en tekin er ákvörðun um hvort veita eigi lán.

HELST Í ÚTLÖNDUM

Hátt gullverð | Heimsmarkaðsverð á gulli sló nýtt met í gær þegar únsan fór í 1.038 dollara á fjármálamarkaði í New York í Bandaríkjunum. Fyrra verðmet var slegið í mars í fyrra þegar það fór í 1033,9 dali. Það var í kjölfar fjárhagsvandráða Bear Stearns.

Frekari svartsýni | Hagfræðiprófessorinn dr. Nouriel Roubini, sem þekktur er sem herra dómsdagur, varar við snarpri hækkun á gengi hlutabréfa. Af þeim sökum telur hann að þessir markaðir muni taka dýfu niður á við á yfirstandandi ársfjórðungi eða fyrsta ársfjórðungi á næsta ári.

Brugðist við bata | Seðlabanki Ástralíu hefur hækkað stýrivexti um 25 punkta og verða þeir eftirleidis 3,0 prósent. Ástralir eru fyrsta ríkið af tuttugu umsvifamestu iðnríkjum heims til að bregðast við efnahagsbatanum með hækkun stýrivaxta.

Loka í Japan | French Connection, ein þekktasta tiskuvörudejja Bretlands, hefur ákveðið að loka öllum verslunum í Japan. Þær eru 21 talsins. Með þessu ætla stjórn verslanakeðjunnar að hagræða í rekstri og draga úr tapi. Þrotabú Baugs á tæpan átján prósent hlut í French Connection.

Á barmi gjaldþrots | Royal Bank of Scotland (RBS) rambaði á barmi gjaldþrots og mátti litlu muna að hann færi á hliðina þegar bresk stjórnvöld komu honum til hjálpar í október í fyrra, að því er breska blaðið Financial Times hefur eftir ónafngreindum heimildarmanni.

Erlendir sjóðir vilja skuldir Straums

Kröfuhafar bankanna fá mismikið greitt til baka af lánnum sínum. Áhættufjárfestar sjá gróðavon í braski með þrotabú.

Jón Aðalsteinn Bergsveinsson
 skrifar

Erlendir vogunarsjóðir hafa gert nokkrum stórum kröfuhöfum fjárfestingarbankans Straums óformlegt tilboð um kaup á hluta af skuldum Straums með allt að tuttugu prósentu afslætti frá upphaflegu kaupverði. Af verðhugmyndum þeirra má ætla að þeir reikni með að nauðasamningar verði samþykktir því áætlanir gera ráð fyrir að almennir kröfuhafar Straums fái allt frá 33 upp í 77 prósentur greiddar af almennum kröfum sínum eða 54 prósent að meðaltali.

Náist nauðasamningar ekki verður Straumur lýstur gjaldþrota og ljóst að heimtur versni til muna en áætlað er, að endurheimtur við gjaldþrot verði um 11 prósent eða minna.

Á meðal helstu kröfuhafa Straums eru þýski risabankinn Commerzbank og austurríski bankinn Raiffeisen Zentralbank. Kröfuhafar munu hafa verið mótfallnir tilboðinu og virðast þeir frekar styðja nauðasamningaleiðina enda heimtur áætlaðar mun betri ef sú leið er farin. Náist samningar er stefnt að því að skipta Straumi upp í tvö fyrirtæki, jafnvel í kringum áramótin: Annars vegar verður til eignastýringafyrirtækið Straumur, sem tekur við eignum núverandi banka og greiðir niður langtímaskuldir. Hins vegar verður stofnaður fjárfestingabanki sem verður í eigu sömu kröfuhafa og Straumur hefur. Hann mun líklega ekki bera heiti Straums. Gangi allt eftir mun nýi bankinn einbeita sér að fyrirtækjaráðgjöf og miðlun með skuldabréf, hlutabréf og gjaldeyri en bankinn mun verða fjárfestingabanki með takmarkaðan efnahagsreikning og ekki stunda innlána- eða útlánaviðskipti. Miðað við skiptingu krafna verður nýi bankinn um sjö tíu prósent í eigu erlendra aðila og þrjátíu prósent í eigu innlendra aðila.

Líkt og fram kom í Fréttablaðinu í síðustu viku hefur verið liflegur markaður með skuldabréf

SAMANBURÐUR Á ÁÆTLUÐUM ENDURHEIMTUM ALMENNRA KRAFNA

Banki	Hlutfall	Verð skuldabréfa á markaði
Gamli Landsbankinn	0-5%	5-7%
Gamla Kaupþing	20-46%	19,5-20,5%
Glitnir	22-33%	21-22%
Straumur	33-77%*	-

* Engin skráð skuldabréf á markaði

gömlu bankanna í erlendri mynt. Þar hefur sömu-leiðis kveðið mest að bandarískum sjóðum, sem hafa keypt skuldabréf bankanna af evrópskum kröfuhöfum gömlu bankanna. Fjárfestar keyptu bréfin með 95 til 98 prósentu afslætti skömmu eftir ríkisvæðingu bankanna í fyrra. Verð bréfaanna hefur margfaldast síðan þá, er nú fjórfalt til ellefufalt hærra. Þetta fer þó bæði eftir þeirri mynt sem bréfin eru í og skuldabréfaflokkum.

Eftir því sem næst verður komist er endurheimtuhlutfall almennra krafna hæst hjá Straumi en lægst hjá Landsbankanum. Nærtækasta skýringin felst í viðskiptamódeli bankanna fjögurra. Straumur var ekki með almenna innlánsreikninga líkt og hinir bankarnir þrír. Miðað við áætlaðar endurheimtur sem Markaðurinn hefur undir höndum er gert ráð fyrir sambærilegum endurheimtum hjá Glitni og gamla Kaupþingi, sem bendir til að viðskiptamódelin hafi verið áþekkt. Þeir sem Markaðurinn ræddi við í gær telja viðskiptamódel Landsbankans hins vegar áhættusamast og skýri það verri endurheimtur eins og staðan sé í dag.

Skilanefndir Kaupþings og gamla Landsbankans vildu ekki tjá sig um endurheimtuhlutfall bankanna þegar þær voru inntar eftir því í gær. Landsbankinn kynnti kröfuhöfum nýja áætlun um endurheimt krafna fyrir stuttu og birtir hana opinberlega á næstu dögum. Það mun þó ekki vera langt frá fyrra mati.

MEÐ BORGUN
 TEKUR ÞÚ VIÐ
 ÖLLUM KORTUM

Allt á einum stað – betri kjör

Þú nýtur betri kjara og yfirsýnar með því að hafa allt á einum stað í færsluhirðingu. Hafðu samband við okkur í síma 560 1600 eða á tilbod@borgun.is og við gerum þér tilboð um heildarlaun í færsluhirðingu.

BORGUN
 AUDVELDAR VIÐSKIPTI

Ármúla 30 • 108 Reykjavík
 Sími 560 1600 • www.borgun.is

GENGISPRÓUN

	Vika	Frá áramótum
Atlantic Petr.	-0,6%	-39,3%
Bakkavör	-17,1%	-41,8%
Föroya Bank	-3,1%	14,5%
Icelandair	11,4%	-81,6%
Marel	4,8%	-15,3%
Össur	-0,4%	22,9%

Úrvalsvísitalan OMXI6 812

*Miðað við gengi í Kauphöll í gær.

Starfsmannaskortur tefur rannsókn

„Það er ógerningur að segja til um hvenær niðurstöðu er að vænta frá okkur,“ segir Ólafur Þór Hauksson, sérstakur saksóknari um efnahagshrunið, spurður um næstu skref í kjölfar húsleitar starfsmanna embættisins hjá endurskoðunar fyrirtækjum PriceWaterhouseCoopers og KPMG á fimmtudag í síðustu viku.

Sama máli gegnir um önnur mál á borði embættisins. Þar á meðal eru gögn eftir húsleit á skrifstofum Milestone og Sjóvár og á heimilum forsvarsmanna fyrirtækjanna í byrjun júlí. Ólafur segir að búið sé að fara í gegnum hluta gagnanna.

Hann bendir á að starfsmenn embættisins hafi stundum þurft að leggja önnur mál tímabundið til hliðar þegar beina hafi þurft kröftunum að öðrum og brýnni. Við húsleitina á föstudag hafi nær allir starfsmenn lagst á eitt enda hald lagt á meira magn gagna en í fyrri húsleitum.

SÉRSTAKUR SAKSÓKNARI Þeir sem rannsaka efnahagshrunið þurfa stundum að leggja mál frá sér þegar önnur brýnni koma upp.

MARKAÐURINN/STEFÁN

Fimmtán vinna nú hjá embætti sérstaks saksóknara og er verið að fjölga starfsmönnum, að sögn Ólafs Þórs.

Olíuverð hækkar

Verð á olíutunnu hækkadi um rúm 40 sent í gær og fór yfir 71 Bandaríkjadal í Asíu. Má rekja hækkunina til þess að aukning á heimsbirgðum olíu hafi ýtt undir traust fjárfesta.

Verð á olíu hefur lónað í kringum 70 dali á tunnu undanfarna mánuði, meðan fjárfestar reyna að greina hversu vel bandarískt efnahagslíf réttir úr kútnum. Hækkunina má einnig rekja til veikingar bandaríkjadals.

Fjárfesta leitað í tíunda sinn

Forsvarsmenn fimm íslenskra sprotafyrirtækja og tvö norsk kynna starfsemi sína fyrir áhættufjárfestum á sprotabingi Seed Forum í salarkynnum Kaupþings á föstudagsmorgun.

Seed Forum blæs til fjárfestinga að vori og hausti og er þetta það tíunda í röðinni.

Meðal fyrirtækja sem kynntu starfsemi sína á fyrsta þinginu í apríl 2005 voru CCP og ORF Líftækni. Talsverður fjöldi af sprotafyrirtækjum hefur bæst við síðan þá, svo sem Caoz, Gogogic, Marorka, Trackwell, Carbon Recycling International, Gogoyoko og síðast E-Label.

„Þetta er sögulegt,“ segir dr. Eyþór Ívar Jónsson, framkvæmdastjóri Seed Forum. Hann bætir við að fáir hafi trúað því að fjárfestingi myndi tóra þetta lengi. „Það var lítil áhugi á sprotafyrirtækjum þegar við byrjuðum. Nú héldu menn að þingi myndi leggjast af þar sem allir fjárfestarnir hefðu dáði út í fjármálakrisunni. Enn er þó mikill áhugi á þessu,“ segir Eyþór og bætir við að vettvangur á borð við Seed Forum sé mikilvægur forsvarsmönnum sprotafyrirtækja til að byggja upp sambönd og læra að

EYÞÓR ÍVAR Fáir höfðu trú á að Seed Forum myndi tóra lengi þegar það byrjaði fyrir fjórum árum.

gera fyrirtækin fjárfestingahæf. Vandamálið snúi orðið nær eingöngu að stöðu Íslands, sem hafi valdið því að erlendir fjárfestar eru tortrygnari en áður um fjárfestingu hér. Um fyrirtækin gegni öðru máli: „Hér er fullt af fyrirtækjum að gera góða hluti.“

Stefnt er að því að Steingrímur J. Sigfússon flytji opunarávarp og Finnur Sveinbjörnsson, bankastjóri Kaupþings, flytji erindi. Þá munu tveir erlendir reynsluboltar flytja tölu um fjárfestingar í sprotafyrirtækjum.

- jab

FYRIRTÆKIN Í ÁR

Fyrirtækjaheiti	Tegund fyrirtækis
Íslensk:	
ReMake Electric ehf.	Próa sparneytin rafmagnsöryggi
MindGames	Tölvuleikir sem stjórnað er með huganum
Kerecis	Lækningavörur úr fiskipróteinum
TellmeTwin	Samskipta- og meðmælavefur
Spennandi	Fatnaður fyrir stangveiðifólk
Norsk:	
Electra Automotive	Framleiðir rafbíla
Carbatt Systems	Próar rafkerfi og rafhlöður fyrir rafbíla

Ný krabbategund

Grjótkrabbí er krabbategund sem fannst í fyrsta skipti við Ísland fyrir þremur árum. Rannsóknir vísindamanna benda til þess að hann sé hér í nýtanlegu magni.

Sigríður B. Tómasdóttir
skrifar

Grjótkrabbí finnst í töluverðum mæli á nokkrum stöðum við Suðvesturland, einkum þó í Hvalfirði. Þetta er niðurstaða rannsóknar sem unnin er við Háskóla Íslands. Grjótkrabbí er krabbategund sem veidd er til manneldis undan ströndum Kanada. Krabbinn er töluvert stærri en til dæmis trjónukrabbí sem hefur verið veiddur hér við land en skelin á grjótkrabba er um 14 sentimetrar í þvermál.

Að sögn Halldórs Pálmarssonar, líffræðings hjá Náttúrufræðistofu Reykjaness, bendir allt til þess að krabbinn sé í nýtanlegu magni hér við land en einkum hefur fundist mikið magn af honum í Hvalfirði. „Fjöldi krabba sem kemur í gildru hjá okkur er alveg sambærilegur við það sem þekktist í Kanada.“

Krabbategund þessi fannst fyrst svo vitað sé árið 2006 við Ísland en þá færði kafari Jörundi Svavarsyni, prófessor við Háskóla Íslands, eintak af krabbanum. Það var svo í framhaldi af því að tveir nemendur, þeir Óskar Sindri Gíslason og Marinó Fannar Pálsson, hófu rannsóknir á grjótkrabba við Ísland undir handleiðslu Jörundar og Halldórs.

Nú þremur árum síðar er komið í ljós að magnið er töluvert. „Við höfum fundið hann í Kollafirði, Skerjafirði, nokkur eintök hafa fengist í Breiðafirði og svo í Hvalfirði,“ segir Halldór.

Líklegasta skýringin á þessum nýbúa í náttúrulífi landsins er sú að lirfa hans hafi komið hingað í kjölfestuvatni stórra skipa. Kjölfestuvatn er sjór sem er dælt í kjöl skipa til að gera þau stöðugri á siglingu en lífverur berast auðveldlega með slíku vatni. Stærð krabbsans sem fannst árið 2006 bendir til þess að hann hafi verið hér við land í um tíu ár áður en rannsóknin á honum hófst.

Krabbinn er eins og áður sagði veiddur undan ströndum Norður-Ameríku. Þar veittu sjómenn honum fyrst athygli þegar hann kom í humargildur, fyrst var honum hent en svo þegar menn fóru að skoða hann nánar og smakka þá komust menn að því að hann er herramannsmatur. Grjótkrabbí er kjöt-

VEITT Í ÞÁGU VÍSINDA Óskar Sindri Gíslason til vinstri og Marinó Fannar Pálsson við gildruveiðar í Hvalfirði.

meiri en trjónukrabbí og segir Halldór, að fenginni reynslu, hann vera mjög bragðgóðan. Ekki eru áform um að hefja veiðar á grjótkrabba en Halldór segir marga hafa fylgst með rannsóknunum og sýnt þeim áhuga. „Fjöldi trillukarla fylgist með rannsóknunum okkar og hafa verið að velta möguleikanum á nýtingu fyrir sér.“

Halldór bendir á að byrja þyrfti á hóflegum veiðum ef út í það færi, stofnstærðin hafi ekki verið áætluð en verið sé að skoða hana. Hver áhrif krabbsans á lífríkið við Íslandsstrendur verða er algjörlega óljóst og segir Halldór: „Það mun tíminn leiða í ljós.“

KORTALÁN VALITOR

–Einföld og örugg greiðsludreifing

- Hagstæðar afborganir
- Söluaðilar geta valið um lán með breytilegum vöxtum eða vaxtalaus
- Söluaðilar greiða ekkert þjónustagjald af Kortalánnum
- VALITOR greiðir út til söluaðila annan virkan dag eftir að sala fer fram

Hafðu samband í síma

525 2080

og kynntu þér málið

VALITOR
KORTALÁNVISA
MasterCard

Við flytjum gögn fyrir Icelandair Cargo

Eitt af fjölmörgum fyrirtækjum sem treysta Skyggni fyrir rekstri tölvukerfa sinna

Icelandair Cargo er öflugt fyrirtæki sem leggur áherslu á öryggi og áreiðanleika. Þess vegna varð Skyggnið fyrir valinu til að sjá um tölvukerfi fyrirtækisins. Skyggnið býður Icelandair Cargo upp á sérlausnir í rekstrarþjónustu sem sniðnar eru að þörfum fyrirtækisins.

Skyggnið sérhæfir sig í hönnun og rekstri tölvu- og samskiptalausna sem lækka kostnað og bæta eiginleika upplýsingakerfa. Við höfum á annað hundrað sérfræðinga á okkar snærum og þjónustumiðstöð sem opin er allan sólarhringinn.

Alrekstur

- Engir bakreikningar
- Meira öryggi
- Aukin hagkvæmni

Hagræðing

- Greining og ráðgjöf
- Úrbætur
- Minni kostnaður

Vilja leiða í nanótækni

Rússar hafa sett sér það markmið að verða leiðandi þjóð á sviði nanótækni. Þetta sagði Dmitry Medvedev, forseti Rússlands, á alþjóðlegri ráðstefnu um nanótækni. Medvedev sagði ógrynni tækifæra felast í nanótækniöndunum. Hann áréttaði að Rússar þyrftu að auka fjölbreytni í efnahag sínum.

Nanótækni gerir vísindamönnum kleift að kanna og notfæra sér allra smæstu eindir efna og hefur verið rætt um að slík tækni kynni að nýtast í tölvubúnaði og jafnvel læknávisindum framtíðarinnar. -sh

Apple segir sig úr Verslunarráði BNA

Apple hefur nú bæst í hóp þeirra fyrirtækja sem sagt hafa skilið við Verslunarráð Bandaríkjanna vegna andstöðu ráðsins við áætlanir stjórnvalda um að koma í veg fyrir loftslagsbreytingar.

„Við hefðum viljað að Verslunarráðið tæki framsæknari afstöðu í málinu,“ segir í bréfi sem Catherine A. Novelli, aðstoðarforstjóri hjá Apple, skrifaði forstjóra Verslunarráðsins á mánudag. „Þar sem afstaða ráðsins er í algjörrri andstöðu við afstöðu Apple höfum við ákveðið að segja okkur úr ráðinu og tekur úrsögnin tafarlaust gildi.“

FORSTJÓRINN Tæknirísinn Apple segir bandaríska verslunarráðið ekki nógu framsækið. MARKAÐURINN/AFP

Í lok september sögðu þrjú af stærri orkufyrirtækjum Bandaríkjanna sig úr ráðinu; PG&E,

sem framleiðir rafmagn úr vatnsorkuverum í Norður-Kaliforníu, Exelon, sem er stærsti framleiðandi Bandaríkjanna í framleiðslu rafmagns í kjarnorkuverum og PNM Resources, sem er ráðandi á orkumarkaði í New Mexico.

Fleiri þekkt fjölþjóðafyrirtæki en Apple hafa lýst andstöðu við stefnu Verslunarráðsins, að því er fram kemur á vef Forbes. Nike sendi úrsögn um mánaðamótin og Johnson & Johnson og General Electric hafa lýst óánægju án þess að grípa til úrsagnar. -pg

Fleiri játa svik

Fyrirverandi starfsmaður Boeing-flugvélarisans hefur játað aðild að skattsvikamyllu sem tengist UBS-banknum í Sviss. Hann hafði falið um 1,9 milljónir Bandaríkjadala, jafnvirði tæpra tvö hundruð milljóna króna, á svissneskum bankareikningum.

Maðurinn samdi við saksóknara um játningu og bætist hann í hóp fjögurra annarra sem játað hafa sök í málinu. Von er á játningu þess sjötta, að því er erlendir fjölmiðlar fullyrða.

UBS-bankinn hefur viðurkennt að starfsmenn hans hafi aðstoðað fólk við að fela reikningana fyrir skattfyrviöldum. -sh

Kröfur um breytingar

Á ársfundi Alþjóðabankans og Alþjóðagjaldeyrissjóðsins í Tyrklandi hafa Bandaríkin, Bretland og fleiri áhrifamikil aðildarríki lagt áherslu á að breyta þurfi fyrirkomulagi Alþjóðabankans.

Tryggja þurfi að stuðningur Alþjóðabankans við þróunarríki komi að þeim notum sem til er ætlast. Einnig verði að gefa þróunarríkjum aukni vægi við ákvarðanatöku.

„Til þess að ná þessum markmiðum förum við fram á að gerðar verði mikilvægar umbætur

þegar hugað verður að því að útvega meira fjármagn,“ sagði Timothy Geithner, fjármálaráðherra Bandaríkjanna.

Sameiginlegur ársfundur Alþjóðabankans og Alþjóðagjaldeyrissjóðsins stendur nú yfir í Istanbul í Tyrklandi.

Umræðan þar hefur einkum snúist um tvennt: annars vegar um nauðsynlegar umbætur á þessum tveimur stofnunum og hins vegar hvernig best megi tryggja að ríki heims nái sér upp úr kreppunni.

ÁRSFUNDUR Í TYRKLANDI Gestgjafinn, Recep Tayyip Erdogan, forsætisráðherra Tyrklands, stendur á milli þeirra Roberts Zoellicks, forseta Alþjóðabankans, og Dominique Strauss-Khans, framkvæmdastjóra Alþjóðagjaldeyrissjóðsins. NORDICPHOTOS/AFP

TALNASÚPUR Á VEGG Verðbréfamarkaðurinn í Japan tók svoltið stökk upp á við í gær, rétt eins og í Bandaríkjunum. FRÉTTAÐIÐ/AF

Vottur af bjartsýni gerir vart við sig

Uppsveifla á verðbréfamarkaði í Bandaríkjunum og Japan, batnandi hagur fyrirtækja í Bretlandi.

Guðsteinn Bjarnason
skrifar

Verðbréfamarkaður í Bandaríkjunum tók góða sveiflu upp á við í gær, í beinu framhaldi af fréttum um að vöxtur hafi orðið í þjónustugeiranum þar vestra í fyrsta sinn í heilt ár. Nokkur bjartsýni virðist hafa vaknað í bandarísku fjármálalífi um að heimurinn fari að ná sér eftir kreppuna djúpu.

Uppsveiflan á verðbréfamarkaðnum er mest í fjármála- og orkufyrirtækjum, og kemur í kjölfar þess að olíuverð hækkaði og Goldman Sachs hækkaði mat sitt á stórum bönkum.

Svo virðist sem nokkur bjartsýni hafi vaknað í bandarísku fjármálalífi um að heimurinn sé að byrja að ná sér eftir kreppuna djúpu.

Óvíst er hve endingargóð þessi uppsveifla verður, en skýrari mynd ætti að fást af horfunum í dag þegar ársfjórðungsskýrslur um hagnað stórfyrirtækja byrja að berast. Álfyrirtækið Alcoa ríður þar á vaðið, og verður grannt fylgst með því hvort tekjur þess eru farnar að vaxa á ný.

Fyrirtækjum vestra virðist almennt hafa tekist að draga nógu mikið úr kostnaði, meðal annars með fækkun starfa, til þess að hagnaður varð meiri en við var búist.

Uppsveiflan í Bandaríkjunum í gær virðist síðan einnig hafa skilað því að japanski verðbréfamarkaðurinn tók við sér í gær eftir þriggja daga niðursveiflu. Sterk staða jensins kemur fyrirtækjum þar hins vegar í koll með því að éta upp hagnaðinn að verulegu leyti.

Góðar fréttir berast sömuleiðis frá Bretlandi. Hagur fyrirtækja þar batnaði í septembermánuði, samkvæmt könnun sem birt var á mánudag, sem markar vatnaskil því undanfarin tvö ár hefur hagur fyrirtækja þar versnað jafnt og þétt.

Könnunin var gerð dagana 18. ágúst til 2. september af samtökum breskra atvinnurekenda (CBI) og PricewaterhouseCoopers. Fram kom að 32 prósent fyrirtækja sögðu stöðu fyrirtækisins hafa lagast síðustu þrjú mánuði, en 24 prósent sögðu hag síns fyrirtækis hafa versnað.

Batnandi staða fyrirtækja þar, jafnt í Bandaríkjunum sem Bretlandi, hefur hins vegar kostað strangt aðhald í rekstri sem bitnað hefur ekki síst á starfsfólki.

„Allt bendir til þess að fyrstu merki efnahagsbatans verði óstöðug og áfram verði að draga úr kostnaði til þess að hagnaður náist,“ hefur AP-fréttastofan eftir Andrew Gray hjá PricewaterhouseCoopers.

ALLAR GERÐIR LÍMMIÐA!

FÁÐU TILBOÐ Í ÞITT VERK

Afburða þjónusta og gæði. Stuttur afgreiðslutími.

Hafið samband við Leif Eiríksson, framleiðslustjóra límmiðaprentunar.

í síma 860 6706 eða leifur@asprent.is

ASPARENT
Sími: 4 600 700
Glerárgötu 28
600 Akureyri
www.asprent.is

EFNALAUGIN BJÖRG

Hreinsun á
4 flíkum á verði 3
í október

Áratuga reynsla og þekking
- í þína þágu

Opið: mánudaga - fimmtudaga 8⁰⁰ - 18⁰⁰
föstudaga 8⁰⁰ - 19⁰⁰ • laugardaga 10⁰⁰ - 13⁰⁰

...alltaf í leiðinni

SÉREIGNARSPARNAÐUR MP BANKA

Þrjár ávöxtunarleiðir eru í boði:

- Séreignarsparnaður 1 - eingöngu ríkistryggðar eignir.
- Séreignarsparnaður 2 - fjárfestir jafnt í ríkistryggðum eignum og innlánum.
- Séreignarsparnaður 3 - eingöngu innlán.

Það er einfalt að flytja séreignarsparnað til MP Banka:

- Komdu til okkar í Borgartún 26 til að ganga frá beiðni um flutning á sparnaði þínum til MP Banka.
- Einfalt er að prenta samningseyðublað af www.mp.is, fylla það út og koma því til okkar.

Kynntu þér Séreignarsparnað MP Banka á www.mp.is eða hringdu í síma 540 3200.

BANKI

Skipholti 50d Borgartúni 26
thjonusta@mp.is www.mp.is

10
1999
2009
ÁRA

Hvað varð um galdrakarlana í Oz?

Fyrir um áratug var hugbúnaðarfyrirtækið Oz vonarstjarna íslenskrar upplýsingatækni. Hún hrapaði hratt eftir aldamótin og flutti fyrirtækið með manni og mús til Kanada. Eftir stóðu hundruð Íslendinga með verðlaus hlutabréf í fyrirtækinu. Jón Aðalsteinn Bergsveinsson rifjaði upp sögu Oz og ræddi við þá Guðjón Má Guðjónson og Skúla Mogensen um fyrirtækið.

Fyrir tæpum tuttugu árum var íslensk upplýsingatækni enn í bleiu. Þeir sem vildu skera sig úr burðuðust stóltir um með nokkurra kílóa fokdýran farsímahlunk og þeir framsýnustu lumuðu á upphringimótöldum sem gerðu þeim kleift að tengjast háskólanetum á nokkrum mínútum. Þar var þó lítið að gera nema fyrir innviða.

Afþreyingaiðnaðurinn hafði hins vegar tekið tölvutækniinni opnum örmum. Bestu tæknibrellurnar fengu áhorfendur til að gapa í forundran, svo sem yfir kvikmyndum á borð við framtíðartryllinum Tortímandanum 2 frá 1991 með Arnold Schwarzenegger í hlutverki vélmennisins T-800. Slíkar voru nýjungarnar að brellurnar lönduðu Óskarsverðlaunum. Þetta gaf þeim sem fylgdu nýjum straumum byr undir báða vængi.

Hugbúnaðarfyrirtækið Oz var eitt þeirra sem hoppaði á vagninn.

UNGIR FRUMKVÖDLAR

Oz var formlega stofnað í desember árið 1989 og er stefnt að tuttugu ára afmælisfögnuði í ár. Í fyrstu var unnið við grafíska tölvuvinnslu fyrir auglýsingastofur og ýmis fyrirtæki. Nóg var að gera og ekkert lát á eftirspurn. Fljótlega ákváðu stofnendur fyrirtækisins því að taka skrefið lengra, fjárfesta í rándýrum búnaði til að afkastað meiru og geta tekið að sér flóknari verkefni. Kostnaður lá í kringum þrjátíu milljónum króna, sem þótti mikið. Á móti var tækjabúnaði einn af þeim öflugustu á Norðurlöndunum.

Aldur stofnenda Oz vakti mikla athygli. Þeir voru þrír, Guðjón Már sautján ára, Skúli Mogensen, kom að fyrirtækinu tveimur árum síðar var fjórum árum eldri. Sá þriðji var Aron Hjartarson, sem var á svipuðu reki. Guðjón segir aldurinn ekki hafa komið að sök. Þvert á móti telur hann – nú tuttugu árum síðar – það hafa verið kost. Sakleysið hafi valdið því að þeir félagarnir köstuðu sér óhræddir í djúpu lauginu. „Þegar maður er enn frekar enn ungur og óreyndur þá veit maður síður af öllum ljónunum á veginum,“ segir hann.

Oz skapaði sér fljótt nafn. Helstu verkefni voru fyrir auglýsingastofur og vakti tölvuteiknað bréf sem sveif inn um bréfalúgu athygli almennings á strákunum. Fljótlega tók að bera á viðurnefnum. Það nærtækasta var „Galdramennina í Oz“.

Hróðurinn barst fljótlega út fyrir landsteina og tók Oz að sér verkefni fyrir ýmsa rísa, svo sem Microsoft. Í kjölfarið var fetað inn á nýjar brautir. Brautryðjendurnir ungu ákváðu að leggja útselda vinnu á hilluna og leggja áhersluna á eigin tækniþróun í þrívíðri myndvinnslu fyrir netið. Netið var þá að stíga sín fyrstu skref í almennri notkun. Þeir framsýnustu sáu þar mikla möguleika.

Í kjölfarið tók við þrotlaus þróunarvinna. Árangurinn var sýndur á tölvusýningu í Asíu árið 1995 og stóðst væntingar. En fjármagn skorti. „Ég hafði heyrt af því að Japanir hugsuðu lengst fram í tímann. Þeir voru einir á þessum tíma sem fjármögnuðu rannsóknir og þróun á flötum

OZ VIÐ SNORRABRAUT Ljósleiðari tengdi saman hús höfuðstöðvanna hér á landi. Það þótti framúrstefnulegt og fékk heilmikla umfjöllun í fjölmiðlum.

skjáum,“ segir Guðjón. „Með smá hjálp frá Útflutningsráði flaug ég til Tókýó í Japan. Ég var reyndar á þriðja kreditkortinu mínu þar, átti í erfiðleikum með að fjármagna flugmiðann. Sú ferð heppnaðist mjög vel. Við vorum mjög ungir þegar við náðum þessum samningum, um 22 ára.“ segir hann.

ÚTRÁS

Þegar áhyggjur af tekjuöflun voru að baki var gefið í og fljótlega varð Ísland of lítið. Fyrirtækið opnaði fyrstu skrifstofuna í hjarta tæknigeirans í San Francisco í Kaliforníuríki í Bandaríkjunum í júlímánuðinum 1995 og flutti starfseminu út að stórum hluta. Þar var fyrirtækið skrásett undir heitinu Oz Interactive.

Þeir Skúli og Guðjón fluttu út um svipað leyti en Guðjón komst þar í kynni við ýmist lykilmál í tækni- og fjármála-

geiranum. Þar á meðal myndaðist venskapur með honum og Andy Grove forstjóra Intel. Saman fóru þeir Guðjón og Grove víða og ræddu við ýmsa málsmetandi menn um framtíðarsýn sína og þróun Netsins, svo sem Bill Gates, Rupert Murdoch og Warren Buffett.

Um þetta leyti var stefnt að skráningu Oz á hlutabréfmarkað. Slíkt hafði gefið góða raun hjá öðrum. Netfyrirtækið Netscape, sem stofnað var árið 1994, var skráð á Nasdaq-markaðinn í ágúst 1995 með afar góðum árangri og gerði flesta þá sem komið höfðu að því að milljarðamæringum. Eftir talsverðu var því að slægjast.

Starfsemi Oz þandist út og fyrr en varði voru starfsmenn orðnir 250 talsins.

ÞRÍVÍÐIR HEIMAR

Frá 1991 til 1996 hafði netnotkun tekið risastökk. Netscape hafði gert almenningi kleift að rápa um netið í auknum mæli auk þess sem netverslun var að stíga sín fyrstu skref. Tölvupóstur og spjallrásir á borð við IRC voru ekki aðeins á færi tæknisinnáðasta háskólafólks. En Oz-arar horfðu lengra. Fyrir þeim lá framtíð Netsins í fjölbættum, gagnvirkum og þrívíðum samskiptavettvangi þar sem fólk gæti hist í sýndarveruleika og átt í samskiptum hvert við annað. Svoltið fúturískt, að mörgum fannst.

Teymi var sett á laggrinnar innan fyrirtækisins sem átti að gera þetta að veruleika. Vara varð til sem hét Oz Virtual og framtíðarsýn mótaðist um framtíðarverkefnið Cosmos sem gekk út á þrívítt hagkerfi og var það unnið samhliða öðrum þróunarverkefnum, svo sem rauntíma samskiptahugbúnaði sem nefndist iPulse. Horft var til þess að búnaðurinn gæti gert netverjum kleift að hafa samband sín á milli með SMS-um í farsíma en með sambærilegum hætti og MSN frá Microsoft. Sviðið var þónokkuð víðtækara, en það átti að auðvelda hópastarf í fjarvinnu. Guðjón telur ekki útilokað að Microsoft hafi þar fengið innblástur við hönnun á fyrstu útgáfu MSN-hugbúnaðarins.

Þrívíddarafurðin var kynnt á tæknisýningum í Bandaríkjunum 1996. Framtíð þrívíða heimsins, eins og hún var í hugum Oz, samanstóð af skemmtistöðum og tónleikum í þrívíðum sýndarveruleika. Sýningar á tækninni vöktu heilmikla athygli. Í kjölfarið landaði Oz risasamningi við sænska farsímarisann Ericson. Samningurinn var til þriggja ára og nam verðmætið einum milljarði króna.

UPPHAFIÐ AÐ FALLINU

Talsverðar breytingar urðu á rekstri Oz eftir þetta. Allt var sett á fullt þróun samskiptalausnarinnar iPulse. Grafík-

TEKNIRISINN Í SEPTEMBER 1996 Þegar best lét voru um 250 manns á launaskrá hjá Oz. Maðurinn lengst til hægri er Eypör Arnalds, sem hafði gert það gott með hljómsveitinni Todmobile.

Lærdómsríkt að brenna sig

Skúli Mogensen hefur verið búsettur í Kanada frá því fyrirtækið flutti þangað árið 2002. Samhliða störfum sínum hjá Oz hefur hann unnið náið með forsvarsmönnum sprotafyrirtækja bæði hér og erlendis um árabil. Þá þekkir Skúli vel umhverfi sprotafyrirtækja í Silicon Valley í Bandaríkjunum, hjarta nýsköpunar í tæknigeiranum.

Hann segir umhverfið vestanhafs mun þroskaðra en hér. Í raun einstakt. Þar fari saman skilningur háskólasamfélagsins, fjárfesta, hins opinbera og almennings á því að á bilinu 70 til 80 prósent þeirra fyrirtækja sem sett séu á laggirnar verði að engu. „Það er þessi skilningur sem veldur því að menn eru ekki hræddir við að fara af stað. Fjárfestar gera sér fyllilega grein fyrir því að þetta verður rússíbani, fjölmiðlar líka. Ekki síst er þeim sem hefur mistekist áfram tekið opnum örmum. Oft þykir það kostur að hafa

SKÚLI MOGENSEN

farið í gegnum svona eldskírn. Það er gríðarlega þroskandi og lærdómsríkt í alla staði. Frumkvöðlar geta þá líka fundið þörfina hjá sér til að gera betur næst. Auðvitað brenna sumir sig. Okkar tilfelli – sem var afskrifað sem algjört klúður – var klassískt dæmi um að annaðhvort voru menn of snemma á ferðinni eða tæknibreyting veldur því að hlutirnir ganga ekki upp. Svo getur líka verið að dæmið hafi verið misreiknað frá upphafi. Í huga fjárfesta er það hluti af leiknum. Mér finnst skipta höfuðmáli að sú hugsun skjóti rötum á Íslandi að sprotafyrirtæki eru áhættusöm fjárfesting. Þau tekur langan tíma að vaxa.

Við verðum að vera þolinmóðari og skilningsríkari. Ég hef alltaf verið á þeirri skoðun að nýsköpun sé í eðli sínu mjög áhættusamar rekstur. Þar geta verið stórir sigrar en líka mikil vonbrigði,“segir Skúli Mogensen.

Hélt áfram

Guðjón Már hefur komið við sögu tveggja fyrirtækja eftir að hann hætti störfum hjá Oz. Ári eftir yfirtöku Landsbankans á fyrirtækinu stofnaði hann ráðgjafar- og hugbúnaðarfyrirtækið Industria, sem unnið hefur að innleiðingu og uppsetningu á háhraðaneti í nokkrum löndum. Hugbúnaðarhlutinn hefur nú verið skilinn frá fyrirtækinu og starfar í dag sem Medizza.

GUÐJÓN MÁR GUÐJÓNSSON

MARKAÐURINN/HILMAR

undir reglur bandaríska fjármálaeftirlitsins (SEC) um hlutafélög. Yfirbyggingin stækkaði talsvert og mjög hægði á starfsemi. Guðjón segir að bandarískur lögfræðingur félagsins hafi ekki áttað sig á þessum göllum íslenska fjármálakerfisins þegar samningur voru gerðir.

Þeir Guðjón og Skúli reyndu að mótmæla sölu hlutabréfanna sem mest þeir máttu en höfðu ekki erindi sem erfiði. Guðjón segir marga hafa talið frumkvöðlana hagnast mjög á sölu hlutabréfa sinna í fyrirtækinu. Það sé hins vegar rangt. „Bankarnir seldu almenningsbréfin í Oz til fjölda íslendinga á meðan sumir héldu að frumkvöðlarnir væru að selja. Á sama tíma var lítið sem við gátum gert. Þetta var lærdómsríkt tímabil fyrir okkur og alls ekki það sem við vildum. Við töldum að bankarnir ætluðu að vera með okkur í slagnum alla leið. En þeir losuðu um sinn hlut á um sex mánuðum. Það var ekki endilega besta þróunin fyrir fyrirtækið,“ segir hann og bætir við að margir hafi tekið lán til hlutabréfakaupanna, sumir skuldsétt sig upp í topp.

Guðjón segist ekki hafa hagnast á hlutfjáreign sinni í Oz. Þvert á móti hafi hann haldið í hana. „Ég hafði engan ávinning af því enda leit ég aldrei á hlutabréfin mín sem eitthvað til að leika sér með,“ segir hann.

SPILABORGIN HRYNUR

Nær ekkert fyrirtæki í upplýsingatækni komst hjá því að finna fyrir hrúni tæknigeirans þegar netbólan sprakk á vordögum 2001. Ericson lenti í alvarlegum kröggum og varð að draga seglin hratt saman. Rúmum helmingi starfsmanna, sextíu þúsund manns, var sagt upp og flestum sam-

deildin sem unnið hafði að þrívíðri myndvinnslu var skilin frá öðrum rekstri, skrifstofan flutt frá San Francisco til Boston og önnur opnuð í Svíþjóð. Engu var til spar að enda skrifstofan á besta stað í miðborg Stokkhólms.

Þessu tengdu keyptu Sviarnir níttán prósent hlut í Oz. Þetta var stærsta fjárfesting erlendra aðila í íslensku hugbúnaðarfyrirtæki.

Þótt hugmyndir Oz hafi að mörgu leyti verið byltingakenndar spilaði uppgangur í tækni- og símageira um heim allan í kringum aldamótin ekki síðri rullu í velgengni. Miklar væntingar voru til fyrirtækisins. Margir sáu gull og græna skóga og vildu hoppa á lestina, þar á meðal íslensku bankarnir. Þetta skilaði sér fljótt í mikilli hækkun á gengi hlutabréfa Oz. Sviarnir höfðu keypt þau á genginu 1,3 dalir á hlut. Það var komið í 3,5 dali á hlut um miðjan febrúar.

Um svipað leyti ákvað stjórn Oz að bæta við hluthafahópinn. Hluthafar höfðu fram til þess verið fáir frá upphafi. Þeir Skúli áttu saman um helming hlutafjár, Ericson níttán, starfsmenn tíu, japanski fjárfestingarbankinn tæp fjögur og aðrir rest.

„Okkur fannst gott fyrir félagið að fá innlenda fagfjárfesti inn í lokaðan hluthafahóp hjá Oz,“ segir Guðjón.

Fjárfestingarbanki atvinnulífsins (FBA) og Landsbréf (verðbréfasjóður Landsbankans) áttu hæsta boð og keyptu hvor um sig hálfa milljón nýrra hluta fyrir 273 milljónir á genginu 3,8 dalir á hlut.

Morgunblaðið hafði eftir Skúla í kjölfarið að þetta væri síðasta útboðið fyrir mögulega skráningu Oz á markað. Guðjón segir þá Oz-ara hafa verið ánægða með að fá innlenda fagaðila inn í hluthafahópinn.

Eftirlíkur bankanna kom þeim hins vegar á óvart. Bankarnir bútuðu hlutfjáreignina niður og seldu í einingum á gráum hlutabréfamarkaði. Hluthöfunum fjólgaði stórkostlega í kjölfarið; fóru úr tæpum tíu í fimm hundruð. Við það féll Oz sjálfkrafa

Afkomendur Oz

Fjöldi fyrirtækja varð til í kringum Oz. Bæði utan um verkefni sem öðluðust sjálfstætt líf eða þau voru stofnuð við jaðar þess. Þekktustu afleggjararnir eru án nokkurs vafa tölvuleikjafyrirtækið CCP og þrívíddarhönnunarfyrirtækið Caoz. Fyrirtækin spruttu bæði upp úr deild Oz sem vann að þrívíðri myndvinnslu.

Vart þarf að nefna að CCP þróaði fjölspilunarleikinn EVE Online upp úr grunni sem unnið var með hjá Oz. Hjá fyrirtækinu starfa í dag um 250 manns, bæði hér, í Bandaríkjunum, Kína og víðar.

Svípaða sögu er að segja af Caoz, sem unnið

hefur þrívíðar tölvuteiknimyndir. Fyrirtækið hefur töfrað fram myndir á borð við Litlu lirluna ljótu, Önnu og skapsveiflurnar og vinnur nú að teiknimynd um þrumuguðinn Þór.

Ætla má að samanlagður fjöldi starfsmanna hjá fyrirtækjunum sem sprottið hafa út úr Oz með einum eða öðrum hætti sé vel á fimmta hundrað.

Sé Oz talið með, eins og fyrirtækið leit út um það leyti sem Nokia keypti það, og þau fyrirtæki sem Guðjón hefur stofnað, þá telja afleggjararnir í kringum tíu fyrirtæki sem þekkt eru með 700 starfsmenn hið minnsta.

hluthafa varð að engu. Sama máli gegndi um Guðjón. „Maður hafði vissulega tekið lán og veðsett bréfin sín til að byggja upp önnur félög,“ bendir hann á. Þeir sem rætt var við í tengslum við umfjöllunina sögðu Guðjón hafa átt lítið þegar upp var staðið.

Skúli Mogensen tekur undir með Guðjóni: „Auðvitað var ég gramur,“ segir hann og bætir við að mistök hafi verið að engar kvaðir voru í samningnum sem komu í veg fyrir framsal bankanna á hlutabréfunum. „Ég hefði átt að vita betur. Það eru okkar mistök. Því miður – og þetta er eitt af því leiðinlegra sem stendur eftir í ævintýrinu okkar.“ Skúli bendir á að helstu mistök hafi ekki síst falist í því að Ericson hafi verið í tveimur hlutverkum, sem stærsti viðskiptavinur og hluthafi. Það hafi komið fram þegar samstarfinu var slitið. Þá

varð að Skúli og tíu aðrir lykilstjórnendur Oz sömdu við Landsbankann um kaup á fyrirtækinu. „Allir sögðu okkur að fara nú að hætta þessari vitleysu,“ segir Skúli. „Við ákváðum hins vegar við að skipta um gír og halda áfram,“ segir Skúli.

Í kjölfarið var ákveðið að breyta um stefnu. Oz kastaði allri þróunarvinnu fyrir róða og ákvað þess í stað að farsímavæða samskiptatækni annarra fyrirtækja. „Eftir að við misstum Ericson og lentum í þessum kröggum, þá höfðum við hvorki bolmagn né getu til að búa til okkar eigin kerfi. Þess í stað höfðum við samband við þá sem áttu öflug kerfi á Netinu, svo sem MSN, Yahoo og fleiri sambærileg, og hjálpuðum þeim að móblesera þau,“ segir Skúli. Þetta hafði jákvæð áhrif á reksturinn. Á sama tíma lögðu aðstæður á fjármálamörkuðum. Fjárfestar jöfnuðu sig eftir að netbólan sprakk, vextir lækkuðu á heimsvísu og aðgengi að lánsfé batnaði. Þá færðist líf í farsímageirann. Viðskiptavinum Oz fjólgaði hratt og þegar hillti undir lok árs 2008 hafði fyrirtækið unnið með nánast öllum farsímaframleiðendum Bandaríkjanna.

NOKIA KAUPIR OZ

Finnski farsímabúinn Nokia keypti rekstur Oz með manni og mús í október í fyrra. Reksturinn hafði þá tekið stórstígu framförum – var reyndar orðinn betri en þegar best lét á gullaldarárum Oz hér á landi. Starfsmenn voru nú orðnir 270 – fleiri en þegar best lét á gullaldarárunum hér. Fjárhagurinn var sömuleiðis traustari enda hafði fyrirtækið fjármagnað sig í tvígang um samtals sextíu milljónir dala frá því ný stefna var tekin upp og þar til það var selt. Tekjurnar voru sömuleiðis betri, um 35 milljónir dala, jafnvirði um þriggja milljarða króna, árið 2008. Oz var komið með skrifstofur víða: höfuðstöðvar í Kanada en tvær skrifstofur í Bandaríkjunum auk annarra í Bretlandi og Indlandi.

Ekki hefur verið gefið upp hvað Nokia greiddi fyrir Oz. Af því fara hins vegar nokkrar sögur. „Ég tjái mig ekki um verðið, við sömdu um það,“ segir Skúli sem stóð upp úr sæti framkvæmdastjóra í kjölfarið eftir stanslausu vinnu í um tuttugu ár hjá Oz.

UPPGJÖRIB

Bæði Skúli og Guðjón eru sannfærðir um að Oz hafi verið á undan sinni samtíð. „Það er fyrst núna, tíu árum síðar, sem okkar sýn er að verða að veruleika með iPhone-símunum. Við vorum langt á undan. Því miður vill það oft vera þannig með frumkvöðla,“ segir Skúli. „Allt tekur lengri tíma en maður á von á, hvort heldur er viðgerð á húsi eða hugbúnaðargerð. Í okkar tilfelli, eftir á að hyggja, vorum við bara alltof snemma á ferðinni.“

SPÁÐ Í FRAMTÍÐINA Hér má sjá þá Aron Hjartarson og Guðjón Má, tvo af stofnendum Oz, vinna á eina af ofurtölvum fyrirtækisins í byrjun árs 1993.

starfssamningum sagt upp. Þar á meðal við Oz.

Við þær aðstæður skekkust stóðir Oz verulega. Þegar best lét höfðu 250 manns á launaskrá fyrirtækisins og höfðu tekjur numið hátt í einum milljarði króna. Nær allar tekjur fyrirtækisins, um níttíu prósent, komu hins vegar frá Sviunum. Þegar enginn var samningurinn var ljóst hvert stefndi. Erfitt var að fjármagna reksturinn eftir þetta og gekk hratt á þá fjármuni sem til voru.

Í mars 2002 var greint frá því að höfuðstöðvar Oz yrðu fluttar til Kanada og fólki sagt upp. Þá hafði starfsfólki fækkað talsvert; hundruð störfuðu hjá Oz í upphafi árs 2002. Þremur mánuðum síðar voru sextíu hættir. Fjárhagurinn batnaði ekkert og rambaði fyrirtækið á barmi gjaldþrots.

Landsbankinn, stærsti kröfuhafi Oz, missti þolinmæðina síðar þetta sama ár og tók fyrirtækið yfir. Eignarhlutur fjölda

drögust tekjur Oz saman um 95 prósent auk þess að ekkert varð úr dreifingu Ericson á vörum Oz á heimsvísu líkt og til stóð.

NÝTT OZ RÍS ÚR RÚSTUNUM

Landsbankinn reyndi sitt til að halda rekstrinum gangandi. Það gekk illa. Oz var nú eins langt frá því að vonarstjarna og hugsast gat. Engin starfsemi var hér á landi. Tuttugu manns störfuðu hjá fyrirtækinu í Kanada, þar af nokkrir Íslendingar. Skúli var enn framkvæmdastjóri en Guðjón hafði hætt öllum afskiptum af því. Tekjurnar voru í samræmi við breyttar aðstæður, hálf milljón dala, um 45 milljónir króna á þáverandi gengi, í lok árs 2002 samanborið við tæpan milljarð króna árið á undan. Landsbankinn og stjórnendur, þar á meðal Skúli, reyndu linnulítið að fá nýja hluthafa að samningaborðinu. En fjármálagæirinn horfði ekki lengur til net- og upplýsingafyrirtækja. Það reyndist árangurslaust. Úr

GLATT Á HJALLA Gestir skemmtu sér vel á ráðstefnunni eins og sjá má.
FRÉTTABLAÐIÐ/ANTON

Fjölsótt ráðstefna

Fyrsta TEDx-ráðstefnan fjölsótt og vel heppnuð.

Fjölmargir sóttu fyrstu TEDx-ráðstefnuna sem var haldin í Reykjavík í gær. Íslenskir fyrirlesarar komu fram og fluttu innblásnar ræður um hin ýmsu efni sem tengjast því sem TEDx stendur fyrir, Technology, Entertainment, Design; eða tækni, skemmtun og hönnun á íslensku. Auk þess var örfyrirlestur varpað á skjá, svokölluðum TED-Talk, eftir hina ýmsu athafnamenn og konur.

Nánar má fræðast um ráðstefnuna og efni hennar á <http://tedxreykjavik.com/#>. Á síðunni www.ted.com er að finna allar upplýsingar um TED auk þess sem hægt er að horfa á fyrirlestra þar.

Þeir fyrirlestrar sem notendur síðunnar hafa sent oftast síðustu viku í tölvupósti fjalla um fjölbreytileg efni á borð við sköpunargáfu, arkitektúr og innsæi.

- sbt

Uppvakningar viðskiptalífsins

ORD Í BELG

Finnur Oddsson
Framkvæmdastjóri
Viðskiptaráðs Íslands

hagsstaða fyrirtækis í ríkiseigu, vegna eftirgjafar skulda eða sérstakrar fyrirgreiðslu sem samkeppnisáðilar njóta ekki, gert því kleift að keppa um hylli viðskiptavina af meiri hörku en annars. Vonlaus staða annars fyrirtækis, sem ekki hefur verið tekið á með greiðslustöðvun, gjaldþrotaskiptum eða afskrift skulda, svo félagið verði rekstrarhæft, getur einnig leitt til skaðlegra vinnubragða. Fyrirtækjum sem ekki hafa skýrar rekstrarforsendur og heilbrigðan efnahagsreikning verður ekki stýrt til lengdar á eins hagkvæman máta og unnt er. Segja má að fyrirtæki í þessari stöðu séu uppvakningar viðskiptalífsins.

DRAUGAR KVEDNIR NIÐUR

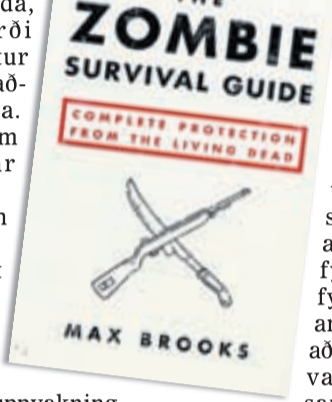
Á undanföllum mánuðum hafa komið upp allt of mörg dæmi um óheppileg vinnubróð af því tagi sem nefnd er hér að ofan og þau finnast í nánast öllum greinum atvinnulífsins. Því verður að linna. Nú er ár liðið frá falli íslenska fjármálakerfisins og mikilvægt er að gengið verði rösklega til verks við endurskipulagningu skulda fyrirtækja.

Uppvakninga viðskiptalífsins verður að kveða niður, annaðhvort með hefðbundinni gjaldþrotameðferð eða meðhöndlun skulda sem gerir viðkomandi fyrirtæki rekstrarhæft. Verði það ekki gert skemmist rekstrarumhverfi fyrirtækja enn frekar og heilbrigði fyrirtæki velta í kjölsogi þeirra sem haldið er gangandi á óeðlilegan hátt.

Kostnaðurinn af löskuðu samkeppnisumhverfi fellur á heimili landsins og líklegur er að við horfum fram á mun lengra tímabil stöðnunar en ella þyrfti. Vítin eru til varnaðar og er japanska hagkerfið ágætt dæmi um langvarandi stöðnun sem varð vegna þess að ekki var tekið á vandamálum óstarfhæfra fyrirtækja.

FÓRNARLÖMB AÐSTÆÐNA

Rétt er að halda því til haga að mörg fyrirtæki sem nú starfa við óvenjulegar aðstæður, undir ríkisbanka, skilanevnd eða í annarri óvissu, eru rekin á eðlilegan og sanngjarnan hátt. Fyrir það eiga

stjórnendur þeirra hrós skilið en um leið er ljóst að það er hagsmunamál þeirra, banka, skilanevnda, viðskiptavina, keppinauta og samfélagsins í heild að rekstur þessara fyrirtækja verði sem fyrst færður á eðlilegan grunn. Í þessu felst að tekið verði á skuldavanda fyrirtækja af samkvæmni, festu og

heildarleika. Mörg þeirra fyrirtækja sem nú standa illa eru mun frekar fórnarlömb ytri aðstæðna en óskynsemi í rekstri. Því ber að halda til haga og leita í þeim tilfellum leiða til að koma til móts við stjórnendur og eigendur þeirra við endurskipulagningu skulda.

SUMIR EIGA RÉTT Á LÍFI

Að undanföllum hefur skortur á trúverðugleika og stefnufestu viðskiptalífs, fjármálageira, embættis- og stjórnmalakerfis staðið endurreisn fyrir þrífum. Skref í átt að meira trausti til allra viðkomandi er að úrvinnsla á vanda fyrirtækja fari fram fyrir opnum tjöldum eftir skilvirku og gagnsæu ferli. Eftir fremsta megni verður að koma í veg fyrir að illa löskuðum fyrirtækjum, uppvakningum, sé leyft að ráfa um meðal þeirra sem eiga góða lífsvon í eðlilegu rekstrarumhverfi. Þessi fyrirtæki þarf annað hvort að vekja aftur til lífsins með endurskipulagningu skulda og skýru eignarhaldi, eða fara með þau í þrot og selja eignir þeirra. Heppilegasta leiðin að þessu marki er að eignum og fyrirtækjum verði sem fyrst komið úr höndum banka og ríkis þangað sem framtak og hagsmunir geta farið saman. Þetta á við jafnvel þó aðstæður til sölu eigna séu ekki sem bestar. Ávinningur af heilbrigðu rekstrarumhverfi sem getur af sér þróttmikið atvinnulíf verður í öllum tilvikum meiri en væntur ávinningur ríkis eða ríkisbanka af sölu fyrirtækja síðar meir.

Flatskjár í þrívídd

Þeir sem eru forfallnir tækjadelumenn fá eitthvað fyrir sinn snúð á næsta ári ef allt gengur eftir. Stærstu raftækjaframleiðendur í Japan undirbúa nú að setja á markað flatskjá sem sýnir kvikmyndir og tölvuleiki í háskerpu í þrívídd. Frumgerðir af slíkum flatskjám voru meðal sýningargripa á raftækjasýningu í grennd við Tókíó sem hófst í gær.

Raftækjarisarnir Sony og Panasonic ætla að ríða á vaðið og setja sína þrívíddarflat-

skjá á markað strax á næsta ári, jafnvel þótt kvikmyndir og tölvuleikir, sem hægt er að horfa á í þrívídd, séu af skornum skammti. Að sögn talsmanna fyrirtækjanna verður þess skammt að bíða að úrvalið snaraukist.

Áhorfendur þurfa að setja upp sérstök rafeindagleraugu til þess að myndin á skjánum birtist í þrívídd. Það er því enn þó nokkur bið í að tækni komi að notum þegar horft er á dægurefni í sjónvarpinu.

KAUPPING

// 9. október 2009 //

FJÁRFESTINGAÞING NÝSKÖPUNARFYRIRTÆKJA

KAUPPING Borgartúni 19, Reykjavík

Seed Forum

DAGSKRÁ

08:30 Skráning

Fundarstjóri
Eyþór Ívar Jónsson

09:00 Opnun

Finnur Sveinbjörnsson, forstjóri Kaupþings

Ávarp fjármálaráðherra
Steingrímur J. Sigfússon

The creation of the Enterprise economy in the UK during the last 30 years

Lucius Cary, Framkvæmdastjóri Oxford Technology Management

Internationalising Your Business - opportunities and pitfalls
Jonathan Webber

Kaffihlé

Nýsköpunarfyrirtæki kynna viðskiptahugmyndir:

Remake Electric
MindGames
Kerecis
Tellme Twin
Spennandi
Electra Automobile
Carbatt systems

12:00 Léttur hádegisverður fyrir frumkvöðla og fjárfesta í boði sendiherra Noregs, Margrit Tveiten og Kaupþings

SKRÁNING

Þar sem sæti eru takmörkuð eru þátttakendur beðnir um að skrá sig á <http://www.seedforum.is>

RÆÐUMENN

Eyþór Ívar Jónsson
Stjórnformaður
Sprottaþings Íslands

Finnur Sveinbjörnsson
Forstjóri Kaupþings

Steingrímur J. Sigfússon
Fjármálaráðherra

Jonathan Webber
Forstjóri
alþjóðaviðskipta hjá UK
Trade and Investment

Lucius Cary
Oxford Technology Management

Breski sendiherrann, HMA Ian Whitting, býður ráðstefnugestum til móttöku á heimili sínu kl. 17.00.

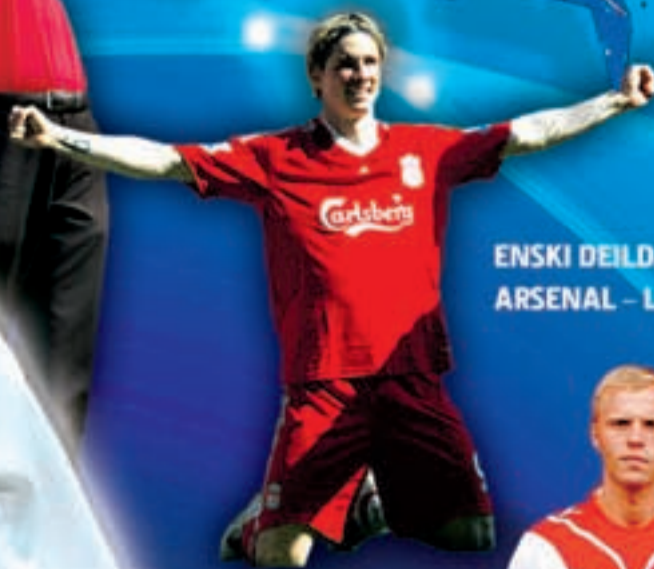

STÓRLEIKIR
Í MEISTARAEILD EVRÓPU

LIVERPOOL - LYON
AZ ALKMAR - ARSENAL
REAL MADRID - AC MILAN
CHELSEA - ATL.MADRID
CSKA MOSKVA - MAN.UTD.

FORSETABIKARINN

 SPORT
besta sætið

ENSKI DEILDARBIKARINN
ARSENAL - LIVERPOOL

FRANSKI BOLTINN

SILFURDRENGIRNIR
Í ÞÝSKA HANDBOLTANUM

STÓRLEIKIR Í ENSKA BOLTANUM

LIVERPOOL - MAN.UTD.
25. OKTÓBER

 SPORT 2
enski boltinn

RISARNIR METASTÍ OKTÓBER

FORMÚLA 1

„Bretar, ætluðu aldrei að bjarga Íslendingunum“

Stjórnendur Kaupthing Singer & Friedlander bundu vonir við að bresk stjórnvöld myndu bjarga bankanum frá þroti fyrir ári. Yfirvöld ákváðu hins vegar að bjarga ekki Íslendingum. Þetta segir Ármann Þorvaldsson, fyrrverandi forstjóri KSF, í viðtali við Jón Aðalstein Bergsveinsson.

Það var sérlega óheppilegt þegar starfsmenn breska fjármálaeftirlitsins (FSA) komu inn í bankann og skrifuðu hvaðan þeir voru með stórum stöfum í innritunarbókina. Það spurðist fljótt út að eftirlitið væri að skoða okkur. Auðvitað hringdu viðvörunarþjöllur,“ segir Ármann Þorvaldsson, fyrrverandi bankastjóri breska bankans Kaupthing Singer & Friedlander (KSF), næststærsta dótturfélags Kaupþings banka.

Þetta var föstudaginn 3. október fyrir ári. Fjórum dögum fyrr hafði Seðlabanki Íslands tilkynnt um kaup á 75 prósent hlut í Glitni í því augnamiði að bjarga honum fyrir horn frá stórum gjalddaga. Í kjölfarið tók við snörp atburðarás sem engan óraði fyrir.

Síðan þá hefur holskefla bóka um hrundið skolið á þjóðinni. Á morgun kemur út bókinn *Ævintýraeyjan – uppgangur og endalok fjármálaveldis en ætla má að það sé sjöunda bókin sem fjallar um efnið*. Ensk útgáfa bókarinnar, *Frozen Assets*, kom út í síðustu viku. Nokkur munur er á bókunum; í þeirri ensku eru hlutar sem ekki er að finna í þeirri íslensku og öfugt.

Ármann var staddur hér á landi til skamms tíma á laugardag áður en hann hélt utan á ný. Hann hefur verið búsettur í Lundúnum síðastliðin sex ár. Þangað fluttist hann ásamt eiginkonu og tveimur börnum árið 2003 eftir að hafa nokkru fyrr ætlað að segja starfi sínu hjá Kaupþingi lausu. Ármann vildi reyna fyrir sér í Bretlandi, enda hafði bankinn æ fleiri verkefni þar sem þurfti að sinna. Eftir að hafa sett upp starfsstöð Kaupþings í Lundúnum, höguðu örlögin því svo til að hann sá um kaup á breska bankanum Singer & Friedlander fyrir Kaupþing og settist síðan í bankastjórnastólinn. Þar sat hann allt þar til starfsmenn breska fjármálaeftirlitsins réttu honum tilkynningu um greiðslustöðvun bankans fyrir ári.

LÆKNANDI SKRIF

Bækur á borð við þá sem Ármann hefur skrifað eru sjaldséðar enda sjaldgæft að jafn háttsettir einstaklingar innan fjármálageirans setjist niður við skriftir. Ármann segir bókina hafa átt sér langan aðdraganda. Skrifin hófust ekki fyrr en bankinn var settur í greiðslustöðvun.

„Ég byrjaði að velja þessu fyrir mér í kringum 2006. Þá átti þetta að vera ævintýralega saga um það hvernig Íslendingar voru nánast orðnir ríkasta þjóð í heimi. Því kom ég náttúrulega aldrei í verk,“ segir hann. „Nokkrum dögum eftir hrund, þegar maður var frekar þunglyndur ákvað ég að hrista slenið af mér, bretta upp ermar og skrifa bókina.“

Hann segir bókina hafa byggt sig nánast sjálfa upp. „Hún átti alltaf að byrja daginn sem ég hóf störf hjá Kaupþingi og henni átti að ljúka þegar bankinn féll,“

ÁRMANN OG KAUPÞING Ármann Þorvaldsson, fyrrverandi bankastjóri KSF, hefur varið síðasta árinu í skriftir. Hann segir listamannsferlinum lokið í bili. MARKAÐURINN/SAMSETT MYND

segir hann. Tími Ármanns hjá bankanum nær frá því hann lagði Lödunni sinni fyrir framan skrifstofur Kaupþings á fyrsta starfsdegi sínum um jólin 1994 og þar til hann missti bankastjórnastólinn fyrir réttu ári. Óaðskiljanlegur hluti sögunnar er uppbygging íslenska fjármálageirans og útrás íslenskra fyrirtækja.

„Ég vildi sýna hvað þetta var langt tímabil – frá 1996 til 2009. Það skiptir máli fyrir lesendur, jafnt á Íslandi sem erlendis, að þeir átti sig á því að þetta var ekki fjögurra ára fjárfestingarfylleri, sem endaði með miklum timburmönnum. Á bak við þetta var fólk sem hafði byggt fyrirtæki sín úr engu. Svo varð að gera grein fyrir því að þótt þetta endaði á þennan hátt þá var margt gott gert. Sérstaklega voru fyrstu verkefni mjög góð,“ segir Ármann. Hann bendir á skráningu stoðtækjafyrirtækisins Össurar á markað 1999 og fyrstu yfirtöku þess í Bandaríkjunum ári síðar. Þá falla kaup Bakkavarar á breska matvælafyrirtækinu Katsouris í þennan flokk ásamt kaupum Baugs á fimmtungshlut í verslanasamtæðunni Arcadia og kaupum Pharmaco á búlgarska lyfjafyrirtækinu Balkanpharma. „Þetta voru mjög góð kaup. Á þeim tíma var maður mjög stoltur yfir því að hafa tekið þátt í þeim og aðstoðað fyrirtækin,“ segir Ármann. Í bókinni er því lýst á skemmtilegan hátt hvernig starfsmenn Kaupþings lærðu af þeim reynslumeiri, svo sem starfsmönnum Deutsche Bank. „Við vorum alltaf að læra. Um leið og einu verkefni var lokið hafði maður safnað dýrmætri reynslu í sarpinn og aukið fag-

mennskuna. Við þurftum ekki að finna upp hjólið heldur gerðum eins og hinir.“

BANKARNIR VIÐKVÆMIR

Ármann segir fjármálaheiminn hafa leikið á reiðiskjálfi eftir fall bandaríska fjárfestingabankans Lehman Brothers um miðjan september í fyrra. Þótt verulega hafi hrikt í stoðum fjármálageirans í nokkra mánuði fram að falli hans hafi steininn tekið úr þegar bandarísk yfirvöld ákváðu að koma honum ekki til bjargar.

Í kjölfarið hvarf allt traust á fjármálamörkuðum. Áhlaup hófst á banka víða um heim þegar almenningur gerði allt sem í hans valdi stóð til að koma sparifé sínu í skjól.

Ármann segir áhlaupið á íslensku bankana og dótturfélög þeirra erlendis hafa byrjað eftir þjóðnýtingu Glitnis. „Ég held að fólk geri sér ekki grein fyrir því hvað bankar eru í raun viðkvæmar stofnanir. Þetta byggir á því að fólk biðji ekki um peningana sína strax. Það er misjafnt eftir bönkum en oft er það þannig að ef tíu til tuttugu prósent innlána fara út í einu er þetta búið. Þetta gerðist í nokkrum breskum bönkum. RBS (innskot: Royal Bank of Scotland) gat ekki einu sinni afgreitt viðskiptavini,“ bendir Ármann á. „Við stóðum mjög vel þangað til Glitni fór. Þá byrjaði allt að rúlla út. Það var alveg rétt af eftirlitinu að hafa áhyggjur. En eftir að neyðarlögin voru sett var þetta vonlaus barátta,“ segir hann. „Ég áttaði mig ekki á þessu. Ég var svo týndur í björgunaraðgerðunum að ég trúði því ekki að þetta væri að gerast. Þegar ég lít til baka var þetta búið þegar neyðarlögin voru sett,“ segir hann.

BRETAR VILDU EKKI HJÁLPA

Í byrjun október fyrir ári var bæði bandaríski og breski fjármálageirinn að þrotum kominn. Bandarísk stjórnvöld voru viðbúin áhlaupi almennings á bankakerfið og því tilbúin með herlög til að koma í veg fyrir upphot. Stjórnvöld þar ákváðu því að gera allt sem í þeirra valdi stæði til að forða fjármálaheiminum frá algjöri hrundi með ýmsum aðgerðum. Helsta björgunaraðgerðin fólst í að ríkið dældi lausafé inn í bankana sína. Önnur ríki gerðu slíkt hið sama.

Líkt og fram kemur í *Ævintýraeyjunni* leituðu stjórnendur KSF eftir aðstoð breskra yfirvalda. „Það var hægt að bjarga KSF á svipaðan hátt og breska

ríkið bjargað breskum bönkum. Það var að mörgu leyti auðvelt. Lánabók KSF var óveðsett, sem var óvenjulegt. Síðustu tólf til átján mánuðina fyrir hrundið gat enginn banki fjármagnað sig með skuldabréfaútgáfu. Bankarnir bjuggu til lausafé með því að pakka eignum saman í skuldavafninga og setja inn í seðlabanka eða selja fjárfestum. Við höfðum ekki gert þetta. Hefði breska ríkið sett milljarð punda af lausafé inn í bankann hefði það örugglega fengið það allt til baka,“ segir Ármann og leggur ríka áherslu á sterka stöðu bankans. Heimtur í KSF verða líklega mjög háar, jafnvel á bilinu áttatíu til níutíu prósent. „Í staðinn tapa þeir um hálfum milljarði punda,“ bendir Ármann á.

Ekkert varð af björgunaraðgerðum. „Ég held að Bretarnir hafi ákveðið nokkrum mánuðum fyrir hrundið að bjarga engu sem væri íslenskt. Það var í kringum krísuna um páskana 2008, held ég, en þá fór Seðlabanki Íslands út að leita stuðnings frá Norðurlöndunum. Hann fékkst þar en ekki frá seðlabönkum Evrópu, Bretlands og Bandaríkjanna. Þar var tekin meðvitund ákvörðun um að skella hurðinni á Ísland. Eftir á að hyggja voru það nokkrir seðlabankastjórnar sem ákváðu að þessu landi yrði ekki bjargað,“ segir Ármann og bætir við að augljós ástæða hafi verið fyrir því að skilja íslensku bankana eftir. „Allt var bókstaflega að hrynjá. Bandaríkjamenn og Bretar voru dauðhræddir. Það var alveg á mörkunum að allt færi. Þetta var á sama tíma og íslensku bankarnir féllu.“

HRUNID

Á morgun er ár liðið frá því skilaneftnd tók lykjavöldin í Kaupþingi. Að morgni sama dags fékk Ármann þær óvæntu fréttir að bresk stjórnvöld hefðu selt innlán KSF til hollenska bankans ING. „Þetta var gert algjörlega án samráðs við okkur. Ég fékk enga pappíra sem sögðu að breska ríkið hefði selt innlánin okkar,“ segir Ármann og bætir við að í hádeginu sama dag hafi Alistair Darling, fjármálaráðherra Bretlands, tilkynnt á breska þinginu að stjórnvöld væru tilbúin með björgunarpakka fyrir fjármálaglæfingunni og sparifjáreigendur. „Eftir á held ég að honum hafi legið svo á að koma KSF þrot til þess að geta greint frá því í ræðu sinni hvernig Bretar ætluðu heildstætt að bjarga fjármálakerfinu sínu. Þeir vildu hreinsa KSF út áður en þeir tilkynntu um björgunarpakka fyrir hina bankana. Darling vildi ekki koma aftur daginn eftir og þurfa að tjá sig sérstaklega um okkur!“

GÓÐAR HEIMTUR

KSF er nú protabúi í gjaldprotameðferð í höndum breska endurskoðendafyrirtækisins Ernst & Young. Ármann segir fyrirtækið sinna málinu í rólegheitum. „Þeir eru búnir að greiða tuttugu prósent til kröfuhafa. Mér var sagt að þeir ætli að greiða önnur tíu í þessum mánuði. Þeir hafa ekki selt neinar eignir og innheimta nú lánin í rólegheitum,“ segir Ármann og bendir á að KSF hafi átt sjö hundruð milljónir punda, jafnvirði 150 milljarða króna, í lausu fé þegar bankinn féll. Stór hluti fjárlens hafi verið greiddur út og sé mjög líklegt að heimtur verði mjög góðar.

LISTAMANNSFERLINUM LOKIÐ

Ármann hefur varið síðustu tólf mánuðum í bókaskrifin. Ekki liggur fyrir hvað tekur við. „Ég var að setja upp bindi í fyrsta sinn í vikunni í eitt ár. Ætli þessum listamannsferli sé ekki lokið í bili. Ég er að fara að vinna í verkefnum úti, í ráðgjafarverkefnum tengdum fjármálum,“ segir Ármann Þorvaldsson. Hann segir of snemmt að fara nánar út í þá sálma.

Snekkjulánin traust

Þegar lánabók Kaupþings lak á netið var eftir því tekið að bankinn hafði lánað ýmsum einstaklingum fé til snekkjukaupa.

Ármann segir Singer & Friedlander hafa stundað þess háttar viðskipti í mörg ár áður en Kaupþing keypti bankann. „Þetta var traustur business. Yfirleitt var verið að lána mjög traustum einstaklingum – ríkustu mönnum heims. Tryggingar á bak við lánin voru mjög góðar,“ segir hann og bendir á að heimtur af snekkjulánunum séu hátt í hundruð prósent í þrotabúi KSF.

AUÐMANNASNEKKJA Nokkur af bestu lánunum Kaupþings Singer & Friedlander voru til kaupa á glæsilegum skonnortum. MARKAÐURINN/NORDICPHOTOS

Gjafabréf Perlunnar
Góð tækifærisgjöf!

4ra rétta tilboð

á veitingastað Perlunnar

- **Reykt önd** með fíkjum, valhnetum og rauðvinsgljáa ·
- **Humarsúpa** rjómalöguð með grilluðum humarhölum ·
- **Lambahryggur** með lambaskanka og rósmarínsósu ·
- **Fiskur dagsins** útfærður af matreiðslumönnum Perlunnar ·
- **Skyr „Tonka crème brûlée“** með karamelluís ·

* EÐA *

6.890 kr.

Hægt er að panta 4ra rétta seðilinn með sérvöldu víni með hverjum rétti: 10.990 kr.

FRAMUNDAN Í PERLUNNI

22. október **Villibráðarhlaðborðið**

19. nóvember **Jólahlaðborðið**

BANKAHÓLFID

Bíoverslun

Hljómsveitir, sem spila lög eftir erlendar hljómsveitir, og sveita-böll blómstra sem aldrei fyrr í Nýja Íslandi enda hafa fáið orðið efni á að ferðast til að berja fyrirmyndirnar augum á útlendu sviði. Það nýjasta eru beinar útsendingar á óperum og tónleikum á hvíta tjaldinu. Útvarpsmaðurinn Ólafur Páll Gunnarsson kom með fína hugmynd í spjalli á Rás 2 í vikubyrjun. Hún gengur út á að senda myndatökumann með flugvél til útlanda og taka upp verslunarleiðangur í erlendri stórborg. Þeir sem ekki hafa lengur efni á þess háttar utanlandsferðum sem tíðkuðust á Gamla Íslandi með nokkurra helga millibili ættu að geta rifjað upp gamla takta og svalað innkaupafíkn sinni að hluta yfir poppi og kók í myrkvuðum bíósal.

Kraftmikill bankastjóri

Keppinautar Kaupþings fá ekki síðri útreið en meðreiðarsveinar Ármanns hjá bankanum. Sigurjón Þ. Arnason, fyrrverandi bankastjóri Landsbankans, segir Ármann bera það með sér að hafa snætt í tvígang með jafn mörgum viðskiptavinum í hádeginu á hverjum degi. Sömmuleiðis hafi hann áorkað miklu innan veggja bankans og tekið vinnuna sömu tókum og hnífapörin.

Verðlaunabikar

Harla ólíklegt þykir að Ármann Þorvaldsson, fyrrverandi bankastjóri Kaupthing Singer & Friedlander, banka í eigu Kaupþings í Bretlandi, verði tekinn á beinið fyrir að leka innherjaupplýsingum í bók sinni Ævintýraeyjan. Öðru máli gegnir hins vegar um magnaðar mannlýsingar sem þar má finna. Ármann dregur upp afar skýra en á tíðum miskunnarlausu mynd af samferðafólki sínu og dregur lítið undan. Engum er vægt, hvorki höfundu sjálfum né fyrrverandi kollegum hjá Kaupþingi. Stjórnarformaðurinn Sigurður Einarsson og forstjórinn Hreiðar Már Sigurðsson fá báðir sinn skerf og vel það. Í augum sumra er Hreiðar Már hár og grannur. Bankastjórinn gengisfellur á síðum í Ævintýraeyjunnar en Ármann segir hann minna öðru fremur á verðlaunabikar. Dæmi svo hver fyrir sig.

632 færri starfa á vegum félaga Samtaka iðnaðarins en gerðu í upphafi árs. Búist er við enn frekari fækkun starfa til áramóta.

7 bækur hafa komið út sem með einum eða öðrum hætti fjalla um hrun bankanna og efnahagskreppuna á Íslandi, sú nýjasta er bók Ármanns Þorvaldssonar, Ævintýraeyjan. Hinar eru Hrunið eftir Guðna Th. Jóhannesson, Sofandi að feigðarósi eftir Ólaf Arnarsson, Ný framtíðarsýn eftir Þorkel Sigurlaugsson, Íslenska efnahagsundrið eftir Jón F. Thoroddsen, Why Iceland eftir Ásgeir Jónsson og Hvítbók Einars Más Guðmundssonar.

630 milljónir pólskra slota er upphæð láns Pólverja til Íslendinga sem er jafnvirði um 200 milljóna Bandaríkjadala eða 24,8 milljarðar íslenskra króna miðað við miðgengi Seðlabankans 6. október 2009.

Þýskir dagar

20% afsláttur

af öllum þýsku merkjunum okkar!

BOSS
HUGO BOSS

HUGO
HUGO BOSS

strellson

LLOYD

eterna

gardeur

Van Gils

bugatti

fierra
GARÐURINN
-klæðir þig vel

KRINGLAN - SMÁRALIND
568 9234 544 2410

B & S

KONUR

B&S Kringlunni 553 4141

HUGO BOSS

KRINGLUNNI 533 4242

TILBOÐ Á HTH INNRETTINGUM --- 20% AFSLÁTTUR

20%
afsláttur

er metnaðarfullt danskt fyrirtæki sem sérhæfir sig í framleiðslu innréttinga í eldhús og baðherbergi auk fataskápa.

af öllum
HTH
innréttingum!

**RAUÐA
LÍNAN**

ORMSSON býður nú 20% afslátt af þessum glæsilegu innréttingum

ORMSSON

GERÐU KRÖFUR - VIÐ UPPEFYLLUM ÞÉR
LÁGMÚLA 8 · SÍMI 530 2800

20%
afsláttur

af öllum
HTH
innréttingum!

**GULA
LÍNAN**

SETTU ÞAÐ SAMAN HTH

Innréttingar tilbúnar til afgreiðslu beint af lager

**Gullið tækifæri að endurnýja!
20% afsláttur**

ORMSSON

SÖLUSTADIR:
• SMÁRALIND · SÍMI 530 2907 & 530 2908
• ÁRVIRKINN-SELFOSSI · SÍMI 480 1160 • LÁGMÚLA 8 · SÍMI 530 2800
• MODEL-ÁKRANESI · SÍMI 431 3333 • RADIONAUST-ÁKUREYRI · SÍMI 461 5003

**TIL Á
LAGER**

Sjá nánar:
www.hth.dk

GÓÐ ÞJÓNUSTA
GOTT VERÐ

• ELDHÚS
• BAÐHERBERGI
• SVEFNHERBERGI
• ÞVOTTAHÚS